

AUGLÝSING

um verndun búsvæðis fugla í Andakíl.

1. gr.

Um friðlýsinguna.

Umhverfissráðherra hefur að tillögu Umhverfisstofnunar og með samþykki Landbúnaðarháskóla Íslands, landeigenda nálægra jarða við Hvanneyri og sveitarstjórnar Borgarbyggðar ákveðið að friðlýsa jörðina Hvanneyri og hluta jarðanna Hvítárvalla, Grímarsstaða, Heggstaða, Báreksstaða, Vatnshamra, Ausu, Neðri-Hrepps, Innri-Skeljabrekku, Ytri-Skeljabrekku, Árdals, Grjóteyrar, Grjóteyrartungu og Skógarkots sem búsvæði fugla í samræmi við 3. tölulið 53. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd.

Á svæðinu er fjölbreytileiki votlendis mikill og fjölmargar tegundir fugla nýta sér svæðið. Svæðið er í farleið fugla eins og blesgæsar og fleiri tegunda sem hafa viðdvöl á leið sinni til og frá varpstöðvum. Talið er að um 10% grænenska blesgæsa stofnsins hafi viðdvöl á verndarsvæðinu vor og haust. Hvanneyrarland og nágrenni er einn af mikilvægustu viðkomustöðum blesgæsa hér á landi. Rannsókn- og fræðslugildi svæðisins er hátt.

Við ákvörðun um friðlýsinguna var höfð hliðsjón af samningnum um vernd villtra plantna og dýra og lífsvæða í Evrópu (Bern 1979) sbr. Stjórnartíðindi C 17/1993, samningnum um líffræðilega fjölbreytni (Río de Janeró 1992) sbr. Stjórnartíðindi C 3/1995 og samþykkt um votlendi sem hafa alþjóðlegt gildi, einkum fyrir fuglalíf (Ramsar 1971) sbr. Stjórnartíðindi C 1/1978.

2. gr.

Markmið friðlýsingarinnar.

Markmið friðlýsingarinnar er að varðveita og viðhalda náttúrulegu ástandi fjölbreytts votlendis og búsvæða blesgæsa og fjölda annarra fuglategunda og að vernda líffræðilega fjölbreytni svæðisins. Ennfremur er markmið friðlýsingarinnar að tryggja rannsóknir og vöktun á lífríki svæðisins með áherslu á búsvæði fugla og votlendi. Með friðlýsingunni er einnig tryggt aðgengi almennings að landsvæðinu til náttúruskoðunar og fræðslu.

3. gr.

Mörk verndarsvæðisins.

Syðri mörk verndarsvæðisins fylgja þjóðvegi nr. 50 Borgarfjarðarbraut, frá vesturmörkum Skógarkots á Seleyri og áfram um jarðirnar Grjóteyri, Árdal, Ytri- og Innri-Skeljabrekku (að frátöldum tónum 6 ha norðan Borgarfjarðarbrautar í landi Innri-Skeljabrekku), Neðri-Hrepp og Ausu að landamerkjum Vatnshamra. Þaðan í frá fylgja mörk friðlandsins landamerkjum Vatnshamra og Ausu að Vatnshamravatni og umhverfis það eftir línu sem markast af gömlu (efri) vatnsborðsmörkum þess um land Vatnshamra og Báreksstaða, þaðan beina línu út á veg nr. 510 Hvítárvallaveg. Þá fylgja mörk merkjum Hvanneyrar og Báreksstaða að landamerkjum Hvanneyrar og Grímarsstaða beina línu eftir merkjum þeirra jarða niður fyrir klapparása á flæðiengjar og áfram norðaustur jaðra flæðiengja neðan ása um land Grímarsstaða og Hvítárvalla og út í miðja Hvítá á merki Hvítárvalla og Ferjukots. Norður- og vesturmörk svæðisins eru dregin um Borgarfjörð eins og mörk áður nefndra jarða ná út á fjörðinn og að Seleyri.

Mörk þessi eru sýnd á meðfylgjandi upprætti sem birtur er sem fylgiskjal með auglýsingu þessari og afmarkast af eftirfarandi hnitum sem gefin eru upp í ISN93 hnitakerfi. Heildarflatarmál svæðisins er 3.086 ha.

<i>Punktur</i>	<i>X-hnit</i>	<i>Y-hnit</i>	<i>Punktur</i>	<i>X-hnit</i>	<i>Y-hnit</i>
1	362209	450086	2	363846	454079
3	366327	456106	4	368118	456628
5	370159	458405	6	369544	455725
7	369861	454280	8	368890	451941
9	367005	450931			

4. gr.

Umsjón með hinu friðlýsta svæði.

Umsjón og rekstur hins friðlýsta svæðis skal vera í höndum Votlendisseturs Landbúnaðarháskóla Íslands á Hvanneyri samkvæmt samningi við Umhverfisstofnun sem umhverfisráðherra skal staðfesta. Í samningnum skal m.a. kveðið á um réttindi og skyldur samningsaðila, mannvirkjagerð og aðrar framkvæmdir, landvörslu og fræðslu.

Umhverfisstofnun skal í samvinnu við Votlendissetrið sjá um gerð verndaráætlunar fyrir hið friðlýsta svæði í samræmi við d-lið 6. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999, en þar skal m.a. fjallað um vöktun á lífríki.

5. gr.

Fræðsla um verndarsvæðið.

Til að tryggja verndun búsvæða fugla og fjölbreytts votlendis skal efla vitund almennings á mikilvægi verndunar svæðisins svo sem með útgáfu fræðsluefnis. Tryggja skal aðgengi almennings að upplýsingum og fræðsluefni um verndarsvæðið og verndun votlendis í náttúru landsins.

Til að tryggja sem besta verndun svæðisins og eftirfylgni verndunar skal gerð verndaráætlun fyrir svæðið þar sem m.a. verður kveðið á um vöktun lífríkis og skipulag m.t.t. aðgengis almennings og fræðslu.

6. gr.

Verndun gróðurs og dýralífs.

Vernda skal vistkerfi og líffræðilega fjölbreytni svæðisins þannig að vistkerfið fái að þróast samkvæmt náttúrulegum lögmálum og á eigin forsendum.

Óheimilt er að sleppa eða dreifa framandi lífverum á verndarsvæðinu þ.m.t. að rækta framandi plöntutegundir í friðlandinu, utan þéttbýliskjarna sbr. kort, ræktarlanda og heimilisgarða, sbr. reglugerð um innflutning, ræktun og dreifingu útlendra plöntutegunda nr. 583/2000.

Til að tryggja mikilvægi búsvæðaverndar og hins fjölbreytilega lífríkis á verndarsvæðinu skal unnið að því að fjarlægja framandi tegundir plantna og/eða dýra sem hafa verið flutt inn á svæðið og geta ógnað vernduðum búsvæðum og fjölbreytileika lífríkis á svæðinu.

7. gr.

Verndun jarðmyndana.

Allt rask á jarðmyndunum, þ.m.t. hvers konar áletranir, er óheimilt á verndarsvæðinu.

8. gr.

Landnotkun og mannvirkjagerð.

Allar framkvæmdir, svo sem nýbyggingar, þar með talið skýli fyrir skepnur og tilheyrandi aðkomuleiðir, eru háðar samþykktu skipulagi hverju sinni. Hefðbundnar landbúnaðarnytjar haldast svo sem verið hefur. Heimilt er að halda við framræsluskurðum á svæðinu þó þannig að núverandi grunnvatnsstaða verndaðs votlendis lækki ekki, en óheimilt að grafa nýja skurði utan þeirra svæða sem merkt eru landbúnaðarsvæði á kortinu.

Óheimilt er að brenna sinu eftir 15. apríl á verndarsvæðinu. Að öðru leyti gilda lög um sinubrennslu nr. 61/1992 og reglugerð þar að lútandi nr. 157/1993.

Efnistaka í farvegi Hvítár er heimil svo sem verið hefur og að fyrir liggi leyfi sveitarstjórnar og Veiðimálastofnunar.

Leyfi Umhverfisstofnunar og Borgarbyggðar þarf til framkvæmda á hinu friðlýsta svæði þar sem hætta er á að spillt verði friðlýstum náttúruminum, sbr. 38. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999. Allar framkvæmdir sem heimilaðar verða skv. 11. gr. þessarar auglýsingar skulu miða við að halda markmiðum friðlýsingarinnar.

9. gr.

Umferð í friðlandinu.

Almenningi er heimil för um verndarsvæðið í lögmætum tilgangi og er öllum skylt að ganga vel og snyrtilega um svæðið og fylgja leiðbeiningum landeigenda.

Umferð vélknúinna ökutækja er óheimil utan vega á verndarsvæðinu. Umferð vélknúinna vatnaleiktækja, s.s. sjókatta er óheimil innan verndarsvæðisins.

Lausaganga hunda er óheimil á svæðinu, nema um heimahunda landeigenda sé að ræða.

10. gr.

Notkun skotvopna.

Öll meðferð skotvopna vegna veiða er bönnuð á verndarsvæðinu. Þó er heimilt að veiða ref og mink á svæðinu í samræmi við ákvæði laga nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum. Einnig eru heimilar veiðar á fuglum í því skyni að koma í veg fyrir tjón, að fenginni undanþágu ráðherra í samræmi við 3. mgr. 7. gr. laga nr. 64/1994 og verndaráætlun. Að beiðni landeigenda getur Votlendissetrið haft milligöngu um að óska eftir slíkum undanþágum til ráðherra, telji það að þörf sé á veitingu slíkrar undanþágu.

11. gr.

Refsiákvæði.

Brot gegn reglum auglýsingar þessarar varðar sektum eða fangelsi allt að tveimur árum, sbr. 75. og 76. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999.

12. gr.

Gildistaka.

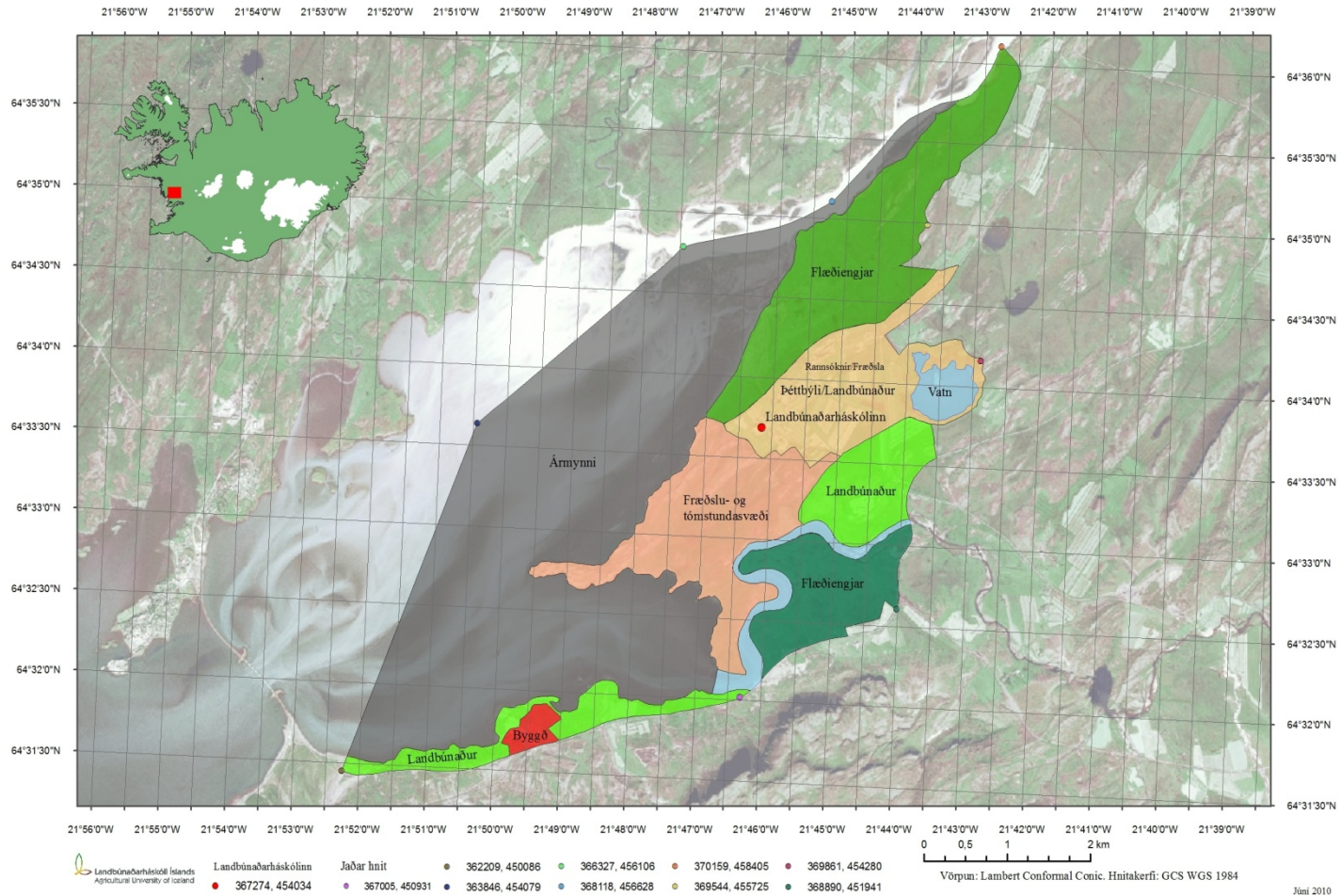
Friðlýsingin öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur úr gildi auglýsing nr. 364/2002 um búsvæðavernd blesgæsar á Hvanneyri, Borgarfirði.

Umhverfisstofnun, 2. febrúar 2011.

Svandís Svavarsdóttir.

_____
Steinunn Fjóra Sigurðardóttir.

Búsvæðavernd fugla í Andakíl

B-deild – Útgáfud.: 4. apríl 2011